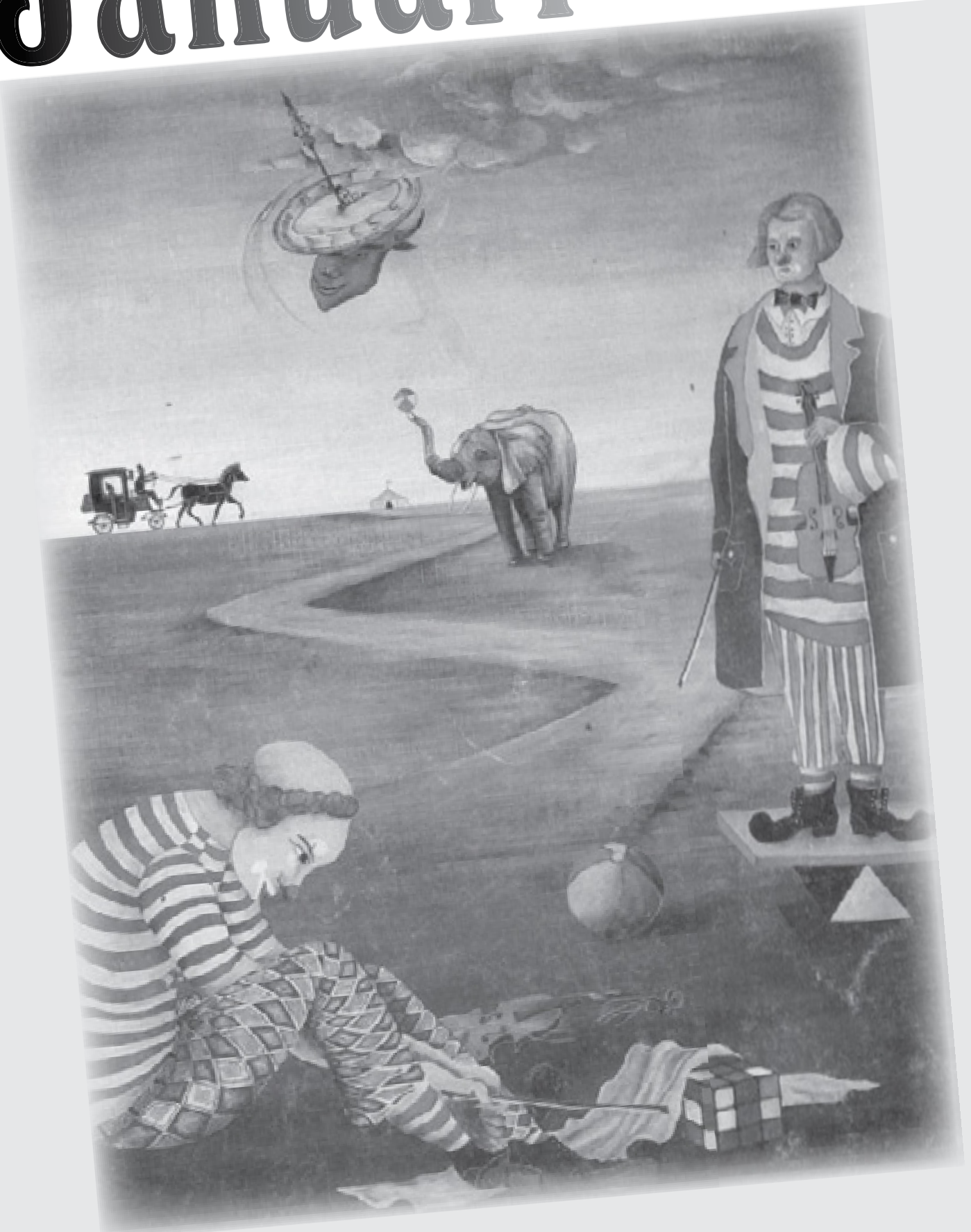

PESTI DEBKÖTI
WALDORF
ISKOLA

ÚJSÁG

Januári

Farsang

*Többet ezekről én mostan itt nem szólok,
Csak a csúf innepről, az farsangról szólok
Mennyi sok bolondság ott nagyon tudjátok,
Minden gonoszra nagyon szabadságtok.*

Szkhárosi Horvát András

A farsang a hagyomány szerint vízkeresztől hamvazószerdáig tart. Bár a régi időkben az egész időszak tele volt mulatságokkal, tréfákkal és csínyekkel – sok minden megtörténhetett ilyenkor, ami máskor elképzelhetetlen lett volna –, a farsang csúcspontja a húshagyókeddi mulatság volt. Ez általában a jókedv tetőfokán, az éjféle harangszóra ért véget, és hirtelen átfordulással kezdetét vette a nagyböjt, a húsvétra való felkészülés.

Az iskola farsangi ünnepét a húshagyókeddet megelőző pénteken tartjuk. Igyekszünk vigyázni arra, hogy ezzel ne csússzunk át a böjti időszakra. Bár a farsang során ez az egy közös mulatságunk van, a készülődés az egész időszakot vidámsággal tölti meg.

Általában a vízkeresztől hamvazószerdáig terjedő, változó hosszúságú, mulatós, lakodalmas időszakot tekintjük farsangnak. Az elnevezés bajor-osztrák eredetű, és eredetileg a farsangzáró húshagyókeddet jelentette. A gyakorlatban, már ami az evés-ivást, duhajkodást illeti, karácsony és farsang egybefolyik. A mezei munkáktól mentes télben mi űzhette volna el jobban a hideg és a sötétség okozta egykedvűséget, mint a közös vidámság? Az egyház elítélte a farsangot, vagy ahogy a papok nevezték: az „ördög ünnepét”, s azzal próbálta mederbe

szorítani, hogy e pogány eredetű ünnepciklust is megszentelte. Az időszak szentjeinek köpenye alól mégis kilóg a lóláb, lelepleződik pogány származásuk.

Farsang, vagyis húshagyókedd idejét húsvét időpontja határozza meg. Húsvét mindig a tavaszi napéjegyenlőség utáni holdtöltét követő vasárnapra esik, húsvétvasárnapot pedig 40 napos böjt előzi meg, amely hamvazószerdával, a farsangot búcsúztató húshagyókedd utáni nappal kezdődik. Tehát mivel a húsvét mozgó ünnep, ezért a farsang időtartama is változik.

A magyar farsangi szokások a középkorban honosodtak meg, a maszkos alakoskodás azonban még korábbi időkben gyökerezik, egészen az antik görög, római, germán pogány szokásokig nyúlik vissza. Az ógörög szaturnáliák hősét, az ünnepegek királyát például kockadobással választották ki. Mindenki engedelmességgel tartozott neki, és mindent megkapott, amit csak kívánt, ám a szaturnália végeztével önmagának kellett kioltania a saját életét.

A kereszténység enyhítette a pogány szokásokat, átengedte ezt az időszakot a vidámságnak, az egészséges életörömmek, a szórakozásnak.

Régen a fonóházakban folyt a mulatozás, a bolondozás. Az utolsó összegyűjtés felért egy kis lakodalommal. Ilyenkor tésztát sütöttek, italt vittek, töltött káposztát főztek, zenészeket fogadtak. A hajnalig tartó mulatozást követően aztán az egész falut megmozgató nagy népi mulatsággal, farsangtemetéssel búcsúztatták az elmúlt vidám heteket. A jelenlegi farsangi bálók ennek a hagyománynak a folytatásai.

A farsang a tavaszvárás ősi ünnepe, amelyben a rémisztő maszkok, a zajkeltés és a hangoskodás mind a tél elijesztésére, kiűzésére szolgálnak.

(Forrás: Jankovics Marcell – Jelkép-kalendárium)

ISKOLAI ÉLET

MAGYAR IRODALOM 6. OSZTÁLY

Nagy érdeklődéssel olvastam az előző számban megjelent, a 10. osztályos költészettan epocháról szóló beszámolót. Ez bátorított fel arra, hogy bemutassam azt, ahogyan a 12 éves gyerekek gondolkodnak az irodalomról. A 6. osztályban (Petőfi Sándor után közvetlenül) Arany János költészetével foglalkozunk. Legfőképpen a Toldival. Ez az epocha a decemberi időszakra esett az osztály életében. Miközben megbeszéltük, mit is jelent egy irodalmi műben az előhang, a bonyodalom, az epizód, vagy akár a tetőpont, szóba került az is, mi jellemzi a hasonlatot, vagy mi is az allegória. Tapasztalatom szerint nemcsak érdekelte a gyerekeket a mű, hanem mélyen hatott az érzelmeikre is. A feldolgozással kapcsolatos feladatok nagy erőket mozgattak meg bennük, s többnyire verses megoldásokat kerestek. Ebből szeretnék megmutatni néhányat, megragadva az újság adta lehetőségeket. Hálám és tisztelem a gyerekek felé, ilyen fogadtatásban öröm az irodalom tanítása.

Gerle Edit

Feladat az első énekből:

Írd le a történetet Toldi Miklós személyében!

Állok a réten, a lekaszált réten,
A többi kaszás a fűben heverészen.
A fejemet a botomra teszem,
Jön Laczfi serege, azt nézegetem.
Jaj be szép legények! Jaj be szép ruhájuk!
Háborúba mennek, megvédik hazájuk.
Jaj, ha lehetnék én szép magyar katona,
Nagy boldogság lenne, igazi nagy csoda.
Apám is vitéz volt, György, a bátyám is,
Én meg a béresek közt kaszálok itt. Laczfi kérdi:
„Hé paraszt, melyik út megyen itt Budára?”
Hogy én paraszt vagyok? Megmutatom neki,
Egy szál fával utat mutatok neki. Ámul a sok vitéz, s én azt felelem: Versenyezni egyik sem tudna velem!
Mindenki szól hozzám egy-pár kedves szót:
„Ha nem lennél paraszt, lenne neked jó,
Mert a seregben megfizetik azt, ki olyan, mint te: bátor, erős, vad.”
Elment Laczfi serege nagy dobogással, én meg itt maradtam dühvel és bánattal.

KOVÁCS MARCI

A Nap már régen fenn ragyog az égen, mindenki aludt,
Csak én nem. Egyszer csak a messzeségben,
Vitézeket láttam, céljukat nem tudtam, csak álltam.

Mikor közeledtek, láttam már őket peckes lovukon.
Díszesen ültek. Az egyik odaér, leszáll a lováról,
Odalép hozzám, én nyugodtan várom.
Mekérdi tőlem, nyugalom barátom, mutasd meg, kérlek,
Az irányt Budára.

Megmutatom nekik, bár szánom-bánom, hogy nem
Mehetek velük peckes lóháton, de hogy megmutassam
Nekik, hogy nem vagyok akárki, felemelem a rudat,
Csinálja utánam bárki.

Döbbsenten bámult reám az egész sereg,
Erejét senki sem mérte össze velem.
Parasznak néztek, nagy ennek az ára:
Kapitányuk kiált: Katonák fel, Budára!

PETRÓCZY ANDRÁS

*Feladat a második énekből:
Mit gondol György magában?*

Belépek a házba, az anyám üdvözöl.
Rögtön Miklóst hívja, ez rá jellemző.
Velem mit sem törődik, csak Miklós a fontos,
Jön már szörnyű léptekkel az én kisöccsöm.
Öleléssel üdvözöl, ez csak színjáték,
Összeroppantana, még ha én is ölelném.
Szidom anyám, mit gondol, hogy én megölelem?
Megöleljem öcsémet, ki csak egy háziéb?
Most meg lovat kér, fegyvert, aranyat?
Nyomban pofán vágtam, hogy csak úgy csattant!
Szerencsém, hogy anyám megvédett időben,
Különben az öcsém sírba küld végleg.
Az öcsém most nagyon mérges lett,
Mert az egyik legényem a vállába dárdát vetett.
Repül a malomkő, Miklós hajítja,
S egy vitéz a következőképp kilapítva.
Ha elkapom Miklóst, börtönbe zárom,
A kilapult vitézt már nem is bánom.

KOVÁCS MARCI

Megmutatom ezeknek a henyélőknek,
Hogy egy kis Nap a lábamról nem dönt le.
Ni, mi az ott távol, fegyverek csörögnek,
Vagy talán porzsák?
Ott a zászló! Ezek vitézek!
Még hozzá nem is csúnyák, szépek.
Én is ilyen lehetnék,
Gyönyörű, aranyos leventék.
Bátyám a király mellett szolgál,
Pöffeszkedik nagy paripán.
Nahát, hozzám szól most ez a katona:
Gúnyolódik hát velem, mert ő katona?
Mefogom ezt a rudat, és arcul csapom én,
Vagy mégse? Kérdésére választ adok,
Most Buda felé mutatok.

FERENCZY BÁLINT

Foglald össze a történeteket!

*Feladat a 3. énekből: Miklós vezetes tettet visz véghez,
a lándzsával dobáló katonák közé dob egy malomkövet.*

Mikor a nyílvevő vállát érintette,
A malomkövet közénk haraggal vetette.
Eltalálta egy hű vitézem, ki leghűbb volt hozzám e vidéken.
Becstelen teremtés, lusta, gonosz paraszt,
Fogja el, ki látja, ez a parancs.
Elbujdosik nád között, erdőben, nem
Hallja senki se híret e vidéken.

LÉVAY LILLA

Feladat a 4 énekből:

*Miklóst bujdosásának harmadik napján megtalálja Bence,
a hű szolgálja.*

Miklós végleg elment a szülői háztól,
Nádasban bujkálva éjszakákon.
Hű szolgálja, Bence pirulatkor
Felkeresi, és ehető hoz neki.
Elbeszéli, Toldi mily módon jutott
E szörnyű sorsára.
Biztatja Bence,
Menjen haza,
Anyja nagyon várja.
De meggyőzi Toldi, ez lehetetlen,
Anyja sem segíthet rajta.

KUBINYI HANNA

Feladat a 6 énekből:

Miklós visszamegy a szülői házba, de csak azért, hogy édesanyjától elbúcsúzzon.

Két farkast a hátán hozva
Édesanyja ajtajánál állva
Úgy dönt, hogy átmegy
A szomszéd szobába.
Ahol György alszik szépen
Álom látszik a szemében.
Miklós a két farkast
Bátyja ölébe fekteti
Majd megkeresi anyját
Sietve vala, kinek szép szavakat monda.
Hogy elmegy ő katonának,
Nekiindul a világnak.

KOVÁCS ORSI

Feladat a 9. énekből:

Írj újságcikket a következő címmel: veszélyben a város!

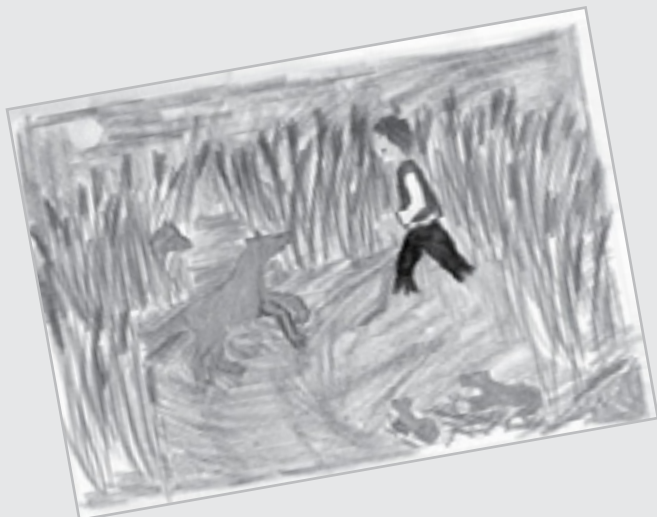
Kedden este 7 órakor a vágóhídról elszabadult egy bika. A Fő utcán hatalmas volt a pánik. Valószínűleg a vágóhídnál nem volt elég biztonsági intézkedés. A király vizsgálja az ügyet, úgy tudjuk, nem fog olyan nagy büntetést rájuk szabni. Halottak szerencséire nincsenek, de három ember megsérült, közülük egy súlyosan, életveszélyesen. A bikát végül úgy sikerült megfékezni, hogy egy bátor férfi (sajnos nem nyilatkozott) elébe állt, és hatalmas erejével sikerült a szarvát megfognia.

KORENY AJNA

Tegnap a vágóhídról egy bika megszökött, és végigrohant az Izabella úton, majd az ercsei elágazásnál agyontiporta Setánszki Marinét, a 45 éves tanítónőt. Emlékezzünk rá!!! Majd mielőtt kiért volna a főútra, egy idegen férfi megállította, megfogta a szarvánál fogva, és visszavitte a vágóhídra. Az idegen férfi: rongyos szegény ember volt, nem ismert!! Sokan még látták, ahogy eltűnik az ercsei elágazásnál.

Setánszki Mariné temetése kedden 16 órakor lesz.

SZÉKELY ORSOLYA

Feladat a 12 énekből:

A 12. énekből minden szereplő sorsa megoldódik. Miklós jutalmat, György büntetést kap. Vajon mik lehetnek György szavai, amikor elhagyta a királyi udvart?

Most elhagyom az udvart,
Mert hitvány öcsém átvette.
De azért mégsem haragudhatok rá,
Mivel Nagyfalut rám hagyá.
Hogy megszegyenültem! Nem vágnék már ide!
De most már öcsém átvette ingem,
Most mehetek a parasztházba,
Mert most már látom,
Gonosz voltam, bánom.
Vitéz lett öcsém, én meg, barátom,
A király udvarát elhagyom.
Ehetek fatálba,
Ihatok fapohárba.

BALÁZS BORI

Lajos, az éles eszű király leleplezte minden tettemet,
Többet már nem játszhatom el álnok szerepemet.
Korhol, s szid összes társam előtt,
Mint a ravasz rókát, a vadász, mikor vadászaton lelő.
Öcsém nekem adja minden vagyonának részét,
S anyám a földig dicséri Miklós kőkemény szívét.
Fölkapom ruhámat, kardomat, pajzsomat,
Fogok én keseregni órákat, napokat, sőt hónapokat.
Még egyszer rápillantok e hazug társaságra,
Keresek új kalandokat, belevágok a nagyvilágba.

TILLMANN ÁRMIN

Első szám első személyben elmesélem
történetemet, melyet elmenetelemről rebegnek
kisdied gyerekek. Elmenetelemnek eme legfőbb
eleme eme nem túl eszes elmével megteremtett
gyerek, melyet testvéremnek is megnevezhetek.
Legyőzte az eleve elvetemült csehet, és ezért esett meg
az az eset, hogy kegyelmes kinevezést nyert
kedves Lajos királytól, ki engem székhelyétől elkergetett.
De felőlem híreket fog hozni a szél. Még e világon, e helyen,
rólam hallani keeeeeeeellll!!! (Elestem és beestem e nedves
helyre, melyet neveznek...Dunának.)

NAGY LŐRINC

Távoznom kell nekem, muszáj,
Kisemmiztek itt engem Budán.
Öcsém álnok, gaz tettével
Tönkretett engem a cseh életével.

Vége most minden szépnek, jónak,
György úrból paraszt lesz hébe-hóba.
Nekem itt most annyi, kampec vagyok,
Máskor jobb szerepet vállalok.

Azután György úr távozott Budáról,
Sebbel-lobbal menekült ki a várból.
Örült neki, hogy nem akasztják,
Féli őkelme a kötélről a nyakát.

FERENCZY BÁLINT

MEGHÍVÓ

PEDAGÓGUSOKNAK ÉS SZÜLŐKNEK
A MAGYAR WALDORF SZÖVETSÉG
PEDAGÓGIAI MŰHELYÉRE, MELYNEK TÉMÁJA

A ZENEI HANG SZELLEMI HÁTTERE ÉS ELIDEGENÍTÉSE AZ ELEKTRONIKUS HANGHORDOZÓK ÁLTAL

Milyen az akusztikus-zenei hang valódi minősége, és miben
tér el az elektronikusan közvetített hangtól?

Milyen hatásai vannak az elektronikus zenének?
Melyik érzékünkkel tudjuk megragadni és melyik elől „szökik meg“?

Mi a különbség az elektronikus zene gyerekekre, illetve
felnőttekre tett hatásai között?

Hogyan hat az emberre pszichológiailag? Hogyan függ össze a szellemiekkel?

Az előadást tartja: **DOMINIK PETRI**

Domonk Pétri 15 évig a darmstadti Szabad Waldorf Iskola zeneitanára (felsőtagozatos tanár, kórusvezető, zenekarvezető) és a frankfurti és a müncheneri Waldorf-tanárképzés docense, művészeti és pedagógiai kurzusok vezetője Lettországon, Örményországban, Gréziában, Ausztriában és Magyarországon. A magyarországi zeneetértési kurzus vezetője. Kutatási területe: a hangzás, mint diagnosztizáló és gyógyító eszköz. A hallással való munka, mint az éterikus folyamatok megismerési eszköze (pl.: a lelki problémák, a biográfiai, karmikus összefüggések felismerése).

A MŰHELY IDŐPONTJA: 2008. január 30. (szerda) 17-20 óráig

A MŰHELY HELYSZÍNE: A Pesthidegkúti Waldorf Iskola (1028 Budapest, Kossuth 1. u. 15-17.)
(Nőgyógyászoktól a Moszkva útról, az 56-os, vagy 18-as villamossal a Hővősvölgy végállomásig,
majd a 64-es, 164-es vagy 257-es busszal a 3. (Arad utcai) megállóig utazva.)

A MŰHELY ÁRA: 3.000 Ft. az MWSZ tagjainak: 2.000 Ft.

A JELENTKEZÉS ÉS A FIZETÉS HATÁRIDEJE: 2008. január 25. (péntek)
(A mellékelt jelentkezési lapot kérjük a Szövetség címére visszaküldeni.)

További információk: Magyar Waldorf Szövetség
Tel.: 1/461-0096, 30/327-2706, fax: 1/413-6866, e-mail: mwsz@waldorf.hu

2004 májusában a Magyar Waldorf Szövetség az Országos Gyermekégeszségügyi Intézet munkatársaival karöltve országos mérést végzett a magyarországi Waldorf-iskolások körében. A kutatási adatok feldolgozását és elemzését az Országos Gyermekégeszségügyi Intézet munkatársai végezték el. A kutatási eredményekből készült tanulmányt a Magyar Waldorf Szövetség adta ki és juttatta el a Waldorf-intézményekbe. A Waldorf-iskolások körében végzett egészségmagatartás-kutatásról készült részletes jelentés az iskola könyvtárában megtekinthető. A Januári Újságban a kutatási adatok összegzését tesszük közzé.

Összegzés a Waldorf-iskolások egészségmagatartás-kutatásához

2004 májusában 5., 7., 9., 10. és 11. évfolyamos tanulók töltötték ki a Waldorf-iskolákban az *Iskoláskorú Gyermekek Egészségmagatartása* (HBSC) elnevezésű kutatás kérdőívét. Eredetileg 597 tanuló válaszolt a kérdéssorra, de az elemzésekben végül 269 fiú és 316 lány, vagyis összesen 585 fő adatait vettük figyelembe. Mivel a 11. osztályosok kevesen voltak, ezért a 10. osztályosok körében is sor került adatfelvételre, az elemzésben összevonva szerepelnek a 10-11. osztályosok.

A kutatási eredmények számos figyelemre méltó tanulsággal szolgálnak azzal együtt is, hogy a válaszadó diákok létszáma miatt nem tekinthetők reprezentatív mintának.

A kutatás nagyrészt igazolta azt az előzetes feltételezésünket, hogy a Waldorf-diákok az egészségmagatartási szokásaik – a táplálkozási és az étkezési szokások, a napirend, a testmozgás, a testük és a jóllétük saját, személyes megítélése és a társas kapcsolatok – terén kedvezőbb képet mutatnak, mint a 2002-ben mért országos átlag. Azonban a Waldorf-iskolások dohányzásáról, alkoholfogyasztásáról vagy illegális szerek használatáról kapott eredményei elgondolkodtatóak. Természetesen a kutatásban részt vett diákok alacsony száma miatt megtevésztő eredményeket is kaphattunk, azonban a mért adatok irányultságukban egybeesnek a Waldorf-iskolások körében végzett nemzetközi felmérések eredményeivel, így a jelenségek okainak feltárása mindenképpen a felelősségi körünkbe tartozik.

A kutatás alapvető célja a Waldorf-iskolába járó gyerekek és fiatalok egészségi állapotának, közérzetének és egészségmagatartásának egyszeri – azonban a későbbiekben megismételt és folyamatosan végzett – feltérképezése volt, ami segítséget nyújthat az egészségnevelés és az egészségmegőrzés hatékony formáinak megtalálásához.

Összegzésképpen a kutatás lényegi, hangsúlyos, számos helyen az országos átlageredményektől eltérő pontjait szeretnénk kiemelni:

A tanulók családjainak szocio-ökonómiai háttere

A családok társadalmi helyzetének, szocio-ökonómiai állapotának és egészségének összefüggését számos vizsgálat, demográfiai adat bizonyítja. A gyermek- és a serdülőkor kiemelt jelentőségű a felnőttkori egészségi állapot alakulása szempontjából. Elsősorban azért, mert a felnőttkori egészséget a gyermek és a serdülő kielégítő testi, lelki fejlődése és teherbíró-képessége alapozza meg, másodsorban azért, mert a felnőttkorúak egészségét jelentősen befolyásoló kedvezőtlen szokások is ebben az életkorban alakulnak ki. (Currie és mtsai, 2000; Aszmann, 1999; Aszmann Anna és mtsai, 1999)

A családok társadalmi-gazdasági helyzetének meghatározása nem öncélú. Minden életkorban és mindkét nemnél jelentős összefüggések mutathatók ki a tanulók jólléte (önminősített egészsége, boldogsága) és életmódja, valamint a jómódúság érzékelése és az objektív tényekkel alátámasztott jómódúság között. A magukat jobb módúnak tartó, és a tényszerű adatok szerint

is valóban jobb módú családok gyermekei jelentősen nagyobb arányban vallják magukat egészségesnek és boldognak, magassabb közöttük a rendszeresen sportolók és az egészségesebb táplálékokat fogyasztók aránya. A család jómódja a táplálkozás és az életmód egyes területeinek kedvezőtlenebb jellemzőivel is összefüggést mutat: a jobb módú gyerekek nagyobb arányban számolnak be édesség- és alkoholfogyasztásról, dohányzásról. (Aszmann Anna, *Iskoláskorú gyermekek egészségmagatartása*, 2003)

A tanulók családjainak társadalmi, gazdasági hátterét és szocio-ökonómiai helyzetét a szubjektív és az objektív jómódúság megítélésre kiterjedően is vizsgálva a diákok válaszaiból kapott eredmények a következő képet mutatták: „A szülők túlnyomó többségben gazdaságilag aktívak, vagyis rendelkeznek állással. A tanulók kb. fele jelezte, hogy szülei felsőfokú végzettséggel rendelkeznek. A családok közel 70%-a a felső, ill. a felső-közép kategóriába került.” (Kökönyei Gyöngyi, *Waldorf-iskolások egészségmagatartás-kutatása*, 2004, 2006)

A családszerkezet

A fejlődésnek alapvető meghatározója a család mint elsődleges szocializációs terep. Az ipari társadalmakban az elmúlt évtizedekben jelentős változások mentek végbe a formális családszerkezetben: jellemző az egy családon belüli kevesebb gyermek. A család szerepének vizsgálatok a testvérkapcsolatok szocializációs erejét is ki kell emelni, ami némileg ellensúlyozni képes a szülő-gyermek kapcsolat nehézségeiből keletkező hátrányokat. (Szabó Mónika, *Iskoláskorú gyermekek egészségmagatartása*, 2003) Szélesebb körű kutatások arra is rámutattak, hogy bizonyos tapasztalatokat könnyebb a korban és képességben közel álló, valamivel idősebb gyerek (testvér) modellhatásán keresztül elsajátítani, mint a felnőttek által közvetítve. (Vajda, 2002)

A családi hátteret mindezeknek a szempontoknak a figyelembe vételével vizsgálva szembevető volt az országos átlagtól felfelé irányban eltérő többgyermekes családmodell. (Az országos vizsgálatban az egy-, ill. kétgyermekes családok voltak túlsúlyban – kb. 68%). A vizsgálati összegzés megállapítja, hogy: „A vizsgálatban részt vevő gyerekek nagy része, közel 60%-a három- vagy többgyermekes családban él.” (Kökönyei Gyöngyi, *Waldorf-iskolások egészségmagatartás-kutatása*, 2004, 2006)

Az iskola szerepe

A gyerekek másik meghatározó szocializációs terepe az iskola. Mivel a gyerekek napirendjében kiemelt helyet foglal el a kötelező iskolai tanulás, ezért erőteljes hatást gyakorol az érzelmi életükre az a környezet és az a kapcsolatrendszer, amelyben ez a tevékenység zajlik. A biztonságot adó iskolai közeg, amelynek a szeretettel való nevelés az alapja, a sokszínű érzelmi kapcsolatok kialakítását ösztönzi. A megértést és a toleranciát támogató nevelés egyben az egészséges lelki élet egyik alapfeltétele is.

A szellemi egészség kialakításában döntő fontosságú az érdeklődés, a figyelem, a figyelmesség fölkeltése, az érzéki tapasztalatok tudatos ápolása, az elmélyült, egyéni gondolkodásra való ösztönzés. Az életkornak megfelelő nevelés az egészséges testi fejlődés alapfeltétele is. (Göbel, Glöckler, *A nagy gyermekkalauz*, 2000)

A pszichoszociális tényezők figyelembe vételekor az iskolai légkörhöz és a feladatokhoz való viszonyulásban a Waldorf-iskolások adatai bizonyos területen lényegesen eltérnek a korábban mért országos eredménytől. „Az egyik legjelentősebb különbség a hazai reprezentatív és a Waldorf-iskolák felmérése között az, hogy a Waldorf-iskolákba járók között kevesebb tanuló (a Waldorf-diákok kb. 13%-a, míg az országos felmérésben részt vevő tanulók kb. 28%-a) értékeli nyomasztónak az iskolai feladatokat.” (Kökönyi Gyöngyi, *Waldorf-iskolások egészségmagatartás-kutatása*, 2004, 2006)

Táplálkozási szokások

A táplálkozás életmódunknak olyan eleme, amiről köztudott, hogy közvetlenül befolyásolja az egészségünket. Gyermekek és serdülőkorban nemcsak az egészség megőrzése szempontjából fontos a megfelelő mennyiségű és minőségű táplálkozás, hanem a legkedvezőbb növekedéshez, éréshez és szellemi fejlődéshez is elengedhetetlenül szükséges. (CDC, 1997) Ezekben az életszakaszokban még kedvező módon alakíthatók (Németh Ágnes és Szabó Mónika, *Iskoláskorú gyermekek egészségmagatartása*, 2003) azok a beállítódások, magatartásformák, szokások, amelyek majd az egész későbbi életet befolyásolják és megszilárdulnak. (Kaplan és Mammel, 1993; Bee, 1995)

A kutatás kiterjedt az élelmiszerek minőségére, a zöldség- és gyümölcsfogyasztásra – amely táplálékok értéke nem pusztán tápanyag- és vitamintartalmukban rejlik, hanem az élő természet legkülönbözőbb erőivel való kapcsolatukban is (Göbel, Glöckler, *A nagy gyermekkalauz*, 2000) –, a tejtermékek, az édességek, a szénsavas üdítőitalok és a rágcálnivalók fogyasztási gyakoriságára is.

A táplálkozási szokások vizsgálata során az derült ki, hogy a Waldorf-iskolások családjait az országos mintához képest egészség-tudatosabb élelmiszerválasztás jellemzi: „A táplálkozás minőségét jellemző különböző ételféleségek gyakorisági eloszlásai egyértelműen kedvezőbb képet mutatnak jelen mintában, mint az országos adatok. A gyümölcs- és zöldségfogyasztásban nagyobbak az átlagos fogyasztási gyakoriságok.” (Németh Ágnes, *Waldorf-iskolások egészségmagatartás-kutatása*, 2004, 2006)

Képernyőhasználat

A különböző médiumok fejlődésével az otthoni szabadidős elfoglaltságok között az időtartamot tekintve uralkodó tevékenységgé vált a képernyőhasználat, sok családban az otthoni élet és a szabadidő eltöltésének középpontjában áll. Az iskoláskorú gyerekek számára egyre nagyobb vonzerőt jelent a televízió, a videó, a videófilm és a -klipp, a CD- és az MP3-lejátszó, a számítógép (e-mail, telefonos programok, internet). A telekommunikációs eszközök használatának számos előnye van (pl. a gyors információáramlás), emellett válogatás nélküli, mértéktelen használatuk károsan befolyásolhatja a gyermekek és a serdülők idegrendszeri és érzelmi fejlődését.

A televíziózásra és a számítógép-használatra szánt idő vizsgálata a Waldorf-diákok körében az országos mérési eredményeknél kedvezőbb eredményt mutat: „A Waldorf-iskolákba járók jóval kevesebb időt töltenek a tévé és a számítógép előtt, mint az országos mintában szereplő társaik.” (Németh Ágnes, *Waldorf-iskolások egészségmagatartás-kutatása*, 2004, 2006)

Dohányzás és alkoholfogyasztás

A dohányzás és az alkoholfogyasztás mellett, hogy az egyén egészségi állapotában számottevő károsodást okoz, népegészségügyi szinten is komoly gondot jelent hazánkban. A fiatalkorúak dohányzási szokásai nem feltétlenül tükrözik a felnőtt népesség dohányzási mintáját, a jövő szempontjából azonban jelentősége van az elemzésnek. Bizonyos alkoholfogyasztási forma, illetve az alkohol egyszerű kipróbálása sok társadalomban kulturális és gasztronómiai hagyomány, nem tekinthető veszélyeztető magatartásnak. A fiatalok számára az alkohol fogyasztása és a dohányzás alkalmat ad arra, hogy a koruknál idősebbnek tűnjenek, elősegíti, hogy kedvezőbb képet alakítsanak ki magukról a kortársaik között. Az alkoholhasználat megkönnyítheti a kortársakkal való új kapcsolatok kialakítását, kifejezheti a szülőktől való függetlenedést, a fokozódó önállósodást. Azonban már fiatal korban is jelentkezhetnek az alkoholhasználat egészségkárosító, ártalmas hatásai. (Csizmadia Péter, Várnai Dóra, *Iskoláskorú gyermekek egészségmagatartása*, 2003) A dohányzás szokássá válását különböző szakaszok jellemzik (előkészületi fázis, kipróbálás, kísérleti fázis, rendszeres használat és függőség), és a serdülők korosztálya gyorsabban haladhat végig ezeken a fázisokon. Tizenkilenc éves kor előtt fokozottabb a függőségre való érzékenység, mint később. A serdülő gyorsan és már viszonylag alacsony nikotinszint mellett is alávetett helyzetbe kerül, a függőség tünetei akár néhány alkalom után jelentkezhetnek. (DiFranza és mtsai, 2000)

A Waldorf-iskolások dohányzási szokásai nem elsősorban az országos adatokkal való összehasonlításban lényegesek. Az eredmények önmagukban véve jelentősek, elemzésük segítséget nyújthat a megelőzéshez. A kapott adatok tanúsága szerint már a középtagozat ideje alatt szükség van a megelőzés megfelelő módjának megtalálására: „A dohányzás kipróbálásának átlagéletkora a vizsgált korosztályban 12,73 év, ezért a későbbi, dohányzással összefüggő betegségek szempontjából fontos lenne a megelőzést már a középiskolás kor előtt megkezdeni. A megelőzés szempontjából azt is figyelembe kell vennünk, hogy jelentős különbség mutatkozik a tanulók dohányzási gyakoriságában aszerint, hogy a számukra fontos személyek dohányoznak-e, vagy sem.” (Várnai Dóra, *Waldorf-iskolások egészségmagatartás-kutatása*, 2004, 2006)

A Waldorf-iskolások életében már a középtagozat ideje alatt elkezdődik az alkohol kipróbálása és fogyasztása is: „Az első alkoholfogyasztás átlagéletkora megelőzi az első dohányzás átlagéletkorát, leginkább 12 éves kor környékén jellemző. E minta esetében az országos minta átlagánál korábban következik be az első lerészegedés.” (Várnai Dóra, *Waldorf-iskolások egészségmagatartás-kutatása*, 2004, 2006)

Illegális szerek használata

Európában és világszerte komoly gondot jelent a fiatalok körében terjedő alkoholfogyasztás és dohányzás. Emellett az elmúlt években jelentős mértékűt öltött az illegális droghasználat is. Az alkohol és a nikotin után a kannabisz a leggyakrabban használt drog mind az életprevalencia¹, mind a havi prevalencia² tekintetében. (Sebestény Edit, *Iskoláskorú gyermekek egészségmagatartása*, 2003; Johnston és mtsai, 1999)

1 Életprevalencia – azok aránya, akik a szert életük során legalább egy alkalommal használták.

2 Havi prevalencia – azok aránya, akik a szert a kérdezést megelőző hónapon legalább egy alkalommal használták.

A drogokkal való ismerkedésben a családi kockázati tényezők (a szülők alkoholhasználata, az azzal kapcsolatos megengedő vagy közömbös hozzáállása, a válás, a szélsőségesen tiltó nevelési szokások, a családi erőszak, a feldolgozatlan gyermekkori traumák stb.) mellett döntő szerepük lehet a kortársaknak. Fiatal korban ritka, hogy a dohányzás, az alkoholfogyasztás vagy a droghasználat magányos tevékenységként jelentkezik, és bizonyos fókig a „party-kultúra” részének tekinthető. (Demetrovics, 2002) Emellett a kíváncsiság és a szociális problémák fennállása is közrejátszik a kábítószer kipróbálásában. A fiatalok nem szeretnék elveszíteni a barátaikat, nem szeretnék, hogy a kábítószer elutasítása miatt kirekesszék őket a csoportból.

A drogprobléma a XXI. században a gyermeknevelés nagy kihívása. A kérdés az, hogy sikerül-e saját lelki és szellemi képességeink fejlődése és formálása segítségével biztosítani azt, hogy a vágyott emberi létet és életminőséget, a vágyakat és a kívánságokat belső munkával és cselekvő tevékenységgel elégtűsük ki, és ne csak passzív fogyasztással vagy különböző szerek általi önserkentéssel. Jelenleg olyan korban élünk, amikor a társadalomnak és a vallási hagyományoknak már nincs elég összetartó erejük, a személyiség belső tartása és szilárdsága még nem erősödött meg eléggé, és ez szükségszerűen válságos jelenségekhez, helyzetekhez vezet. Ennek elfogadása és a beteg egészségessé nyilvánítása helyett minden tőlünk telhetőt meg kell tennünk annak érdekében, hogy a különféle drogok helyébe a cselekvő emberi Én léphessen, mert csak ez tudja továbbvinni az egyént és környezetét a fejlődés útján. (Göbel, Glöckler, *A nagy gyermekkalauz*, 2000)

Az országos mintához viszonyítva a Waldorf-iskolások körében gyakoribbá vált az egyes illegális szerek (a könnyű drogok, elsősorban a marihuána) fogyasztása: „Ebben a mintában a 9-11. osztályos tanulók körében 35,3% a marihuána életprevalencia-értéke, ami lényegesen nagyobb, mint az országos adatokon kapott érték (19,8%).” (Várnai Dóra és Kökönyi Gyöngyi, *Waldorf-iskolások egészségmagatartás-kutatása*, 2004, 2006)

Nemi érés és szexuális magatartás

A serdülés hosszabb életszakaszán belül a pubertás időszakában zajlanak a nemi érésel járó testi változások, amelyek erőteljesen hatnak a fiatalok pszichoszociális fejlődésére, viselkedésére, jóllétére, egészségére (Buchanan és mtsai, 1988; Atkinson és mtsai, 1999; Németh és mtsai, 2002), ezért a serdülők egészségmagatartásának jobb megértéséhez fontos, hogy a biológiai érési folyamatokat is figyelembe vegyük. Az érés ütemében nagy egyéni eltérések lehetnek, és ez a tény még bonyolultabbá teszi a fizikai, az értelmi és a pszichoszociális fejlődés közötti kapcsolatrendszerét. (Németh Ágnes, *Iskoláskorú gyermekek egészségmagatartása*, 2003)

A régebbi századokkal és az ősi kultúrákkal ellentétben – ahol a nemi kapcsolatok a vallási szokások és szabályok által védelem és szentség alatt álltak – a mai korban nehéz a fiataloknak megtalálniuk a szexualitás emberhez méltó módját. Az emberi kapcsolatok időközben egyre jobban kiváltak a vérségi kötelékekből. A férfi és a nő összefonódása személyes üggyé vált. Csakis ennek a két embernek a személyes és szociális felelősségérzete határozza meg, mi köti össze őket, és nem faji

vagy ideológiai korlátok. Teljességgel jelentőségét veszíti az, hogy a környezet miként ítéli meg a kapcsolatot, még akkor is, ha adott esetben az ütközni látszik az általánosan elfogadott normákkal és morális értékekkel. (Göbel, Glöckler, *A nagy gyermekkalauz*, 2000) Számolnunk kell a ténnyel is, hogy a serdülőkoriak szexuális tevékenységében nemcsak a testi-biológiai téren mutatkozó változásoknak (a nemi érés korábbi életkorokra tolódásának), hanem az erőteljes környezeti hatásoknak (tv, videó, magazinok, Internet stb.) és a fogamzásgátlók széles körben való elterjedésének is szerepük van. (Forrai és Aszmann, 1995)

Ezek a tények komoly nevelési feladatot jelentenek. Ha a gyermekeink elfogadó, a másik ember, a világ és annak gondjai iránt szeretetteljes érdeklődéssel forduló kapcsolatrendszerben nőnek fel, akkor minden feltétel adott a számukra, hogy a szexualitás területén is megtanulják az emberhez méltó viselkedést. (Göbel, Glöckler, *A nagy gyermekkalauz*, 2000)

A Waldorf-iskolások körében végzett kutatás eredményei – az országos reprezentatív mintától egyébként nem jelentősen eltérő mutatók – rendkívül fontosak abban a tekintetben, hogy tájékoztatnak a fiatalok szexuális érettségi állapotáról és szexuális magatartásáról. Ezeket a szülők, az iskola pedagógusai vagy az egészségneveléssel foglalkozó szakemberek hasznosíthatják.

A testkép és a szubjektív jóllét

A serdülőkori fiatalok számára gyors változások zajlanak le önmaguk és a környezetük között. A családi, az iskolai, a kortársakhoz fűződő kapcsolataik rugalmasak, mozgékonyak. Ezeknek a kapcsolatoknak a minőségei meghatározzák a serdülőkori fejlődést, annak pozitív és negatív kimenetelét (Lerner és Galambos, 1998), vagyis hatással vannak a jóllét egyéni érzésének alakulására is.

A serdülőkori általánosnak mondható a testi tünetek előfordulása, ezek részben a normál serdülőkori fejlődéssel együtt járó jelenségek. Ritka, hogy a tünetek szervi eredetűek lennének, általában nem korlátozzák jelentős mértékben a fiatalok mindennapi tevékenységét, és nem utalnak komoly érzelmi zavarra sem. (Taylor és mtsai, 1996)

A Waldorf-iskolákban főleg a fiúk azok, akik elégedettebbek a kinézetükkel és a testsúlyukkal – nem akarnak lefogyni –, de a diákok saját testükről alkotott képe mindkét nem esetében valamivel kedvezőbb az országos átlagnál. A különböző testi és lelki betegségre utaló tünetek előfordulása azonban határozottan megjelenik a Waldorf-iskolások körében is. „A fiúknál a Waldorf-általános iskolások jóval kisebb arányban tartják magukról, hogy kissé vagy túlzottan kövérek. A fogyni vágyók aránya jelen esetben általában elmarad az országos arányoktól.” (Németh Ágnes, *Waldorf-iskolások egészségmagatartás-kutatása*, 2004, 2006)

„A fiúknál és a lányoknál mindegyik osztályban magas a kedvetlenség, az idegesség és a fáradtság előfordulása. Az alvász problémák a megkérdezett tanulók 10-20%-át érintik.” (Kökönyi Gyöngyi, *Waldorf-iskolások egészségmagatartás-kutatása*, 2004, 2006)

Kulcsár Gábor

MELEG CSEND ÉS JEGES TUMULTUS

A csendet létre segíteni, különösen a gyermekek között – tudja ezt nevelőként minden felnőtt ember – nem kis feladat. Létre segíteni, azaz engedni kifejlődni, kibontakozni azt, ami vágyként talán ott van ugyan kicsikben és nagyobbakban egyaránt, ám manapság mégis valahogyan mintha minden ellene dolgozna. Kérdés persze, hogy valóban szükségünk van-e a csendre.

A címbeli ellentétes kifejezést a XX. század egyik nagy gondolkodójától, Simon Weiltől vettem, aki mindenestre kategorikusan ezt vallja: „Az embernek meleg csend kell, és jeges tumultust adnak neki.”

A csend is sokfajta lehet. Ha nevelési helyzetekre gondolok, lehet rideg, szigorú, vészjósló, a fegyvelmezés eszköze, amelyben a gyermek kötelességét hangsúlyozva nyomatékot adok az elvárásaimnak. Bizonyos neveltetésű és alkatú embereknek mély meggyőződésüktől áthatva igen könnyen sikerül előidézniük ezt a fajta csendet. Ilyenkor nyilvánvalóan kialakul az én és a te, a főt és a lent szemben álló feszültsége. Simon Weil meleg csendjét az előző ellentétéként érthetjük, ami egyfajta meghitt viszonyból táplálkozva bensőségeséget és éltető szabadságot eredményez. Erre van szükség az embernek.

Erre van szükségünk tehát nekünk, felnőtteknek is? És ha igen, meg tudjuk-e teremteni *magunk* számára? Vagy mi is úgy vagyunk, mint ahogy az idézet írja: *adnak nekünk?* Mégpedig „jeges tumultust”? Mennyire vagyunk ebben saját magunk urai, és mennyire sodor bennünket a világ?

Miből is állna a csend melegsége? Például tekintetekből, amelyek csak figyelnek, akár csak belülről is. Nincs beszéd, nemhogy hangos; esetleg egy simogatás, ölelés. Lehet csendes, közös tevékenység egy hideg téli estén az állólámpa fénykörében. Álmodozás. Esetleg mégis valamiféle halk beszélgetés titkokról, csodákról, az élet nagyságáról, az angyalok jelenvalóságáról. Áhítat. Vagy az iskolában: megállás és rácsodálkozás a jelenségre, amit éppen megfigyeltünk. Vagy egy-egy ünnep közös hallgatása. Vagy csak egy mozdulat. Vagy a gondolat közös döbbenete...

Kitartott pillanatok ezek, megszentelt idők. A bibliai Mártaival ellentétben Mária volt az, aki „a jobbik részt választotta”, mégpedig ezt a meleg csendet Jézus lábához kuporodva. Mi oly

sokszor képtelenek vagyunk „mártaságunkból”, azaz akár a hasznos tevékenységeinkből is megtérni ebbe a meghittségbe – önmagunkhoz. Újra kicsit bensőséges viszonyba kerülni érzéseinkkel, gondolatainkkal.

Simon Weil „jeges tumultusról” beszél, amikor nem adunk magunknak, amikor nem kapunk, adunk meleg csendet. Amikor beleveszünk az információk áradatába, nehogy lekéssünk valamiről. Amikor gyerekeinket is féltjük attól, hogy alulmaradnak a „nagy versenyben”, így hát különórákra járattuk őket délutánonként, sokszor egyikre a másik után. Amikor magunk is rohanunk, és rohantatjuk a gyerekeinket is. Amikor tanítóként csupa jó szándékból mindent meg akarunk tanítani a gyerekeknek, és nem hiszünk, mert nem tudunk hinni a „kevesebb több” elvben. Amikor nem vesszük kellőképpen komolyan azt a világképet, emberképet, amin pedagógiánk nyugszik.

Pedig milyen finoman és gyéértelműen fogalmaz a francia filozófus is, még ha közvetlenül nem is a gyerekekre gondol: „Szükséges, hogy egyfelől bizonyos távolság, felhasználható idő, csend és magány vegyen körül minden egyes személyt, hogy fokról fokra lehetségessé váljék számára a mind magasabb rendű figyelemig való eljutás. Ugyanakkor – másfelől – minden egyes személynek szüksége van arra, hogy melegségben éljen, nehogy az aggodás arra kényszerítse, hogy a kollektívba vesse magát.” A „jeges tumultusban”, az élet hétköznapi tülekedésében, a melegség és a csend híján tehát Weil szerint az ember könnyen keres menedéket a kollektív élményben, elvesztve ezzel személyiségének kontúrjait.

Ha mi felnőttek nem tudunk hozzájutni a felhasználható időhöz, csendhez és magányhoz, nem csoda, ha a ránk bízott gyerekeknek sem tudjuk odaadni ugyanezeket. A mai világban még jobban kell akarnunk érteni és kielégíteni ezt a fajta szükségletünket, mint a század közepén élő embernek, mert azóta jóval nagyobb lett a „tumultus”. Ha feláldozzuk magunkat és gyerekeinket ennek a hideg tülekedésnek, a ránk bízott ép, egészséges lelküket veszélyeztetjük.

Beöthy Hanna

A SZÜLŐI ESTEK IDŐPONTJAI

	Hétfő	kedd	szerda
Minden hónap első	Szülői Kollégium	4. osztály	2. osztály és 9. osztály
Minden hónap második	8. osztály	1. osztály	7. osztály
Minden hónap harmadik	11. osztály	3. osztály	10. osztály
Minden hónap negyedik	6. osztály	12. osztály	5. osztály

AZ ÉRETTSÉGI RENDSZER ÉS A FELVÉTELI ELJÁRÁSREND

Az érettségi fontossága nagyot változott azóta, hogy a felsőoktatási intézményekbe már nem az ott letett felvétellel lehet elérni a bejutást.

Vizsgálni elég csupán egyszer, míg jelentkezni külön kell a gimnáziumi érettségire és a felsőoktatásba. Az érettségi vizsga tehát egyrészt lezárja a középiskolai tanulmányokat, másrészt lehetőséget biztosít az egyetemi/főiskolai képzésre.

A középszintű érettségit választó diák központilag összeállított írásbeli dolgozatát középiskolájának tanára javítja, és ugyancsak ő értékeli szóbeli feleletét az érettségi vizsgabizottság előtt. Ez alól csak az számít kivételnek, ha a vizsgázó olyan tantárgyat is választ, amit középiskolájában nem tanítanak. Ekkor találnia kell egy vizsgára befogadó középiskolát, ahol tanítják az adott tárgyat és érettségiztetnek is belőle.

Emelt szinten mind írásban, mind szóban független bizottság értékeli a tanulók tudását.

Emelt szinten nagyobb a tantárgyi követelmény, de 40 plusz pontot jelent, ha az érettségi százalékos eredménye eléri a 33%-ot!

Jóllehet az egyetemek csak a számukra fontos két tárgy százalékos vizsgaeredménye alapján döntenek a felvételtől, a diákoknak legkevesebb öt tantárgyból kötelező érettségizni.

Nem mindegy tehát, hogy az érettségi tárgyait hogyan választja ki a vizsgázó. Igaz ugyan, hogy három esetében nincs döntési helyzete a tanulónak, mert magyarból, matematikából és történelemből mindenki vizsgaköteles. A nyelv esetében már választhatja a számára vonzóbbat, míg az ötödik tantárgy kiválasztása akkor nagyon lényeges, ha az egyetem/főiskola azt feltételként állítja a bejutáshoz. Ebben az esetben a diák szabadon azt választja, amit a kiszemelt felsőoktatási intézmény előír!

Jelentkezések:

1. A „Jelentkezés az érettségire” nyomtatványon a tanuló megadja az érettségi tantárgyait és azok vizsgaszintjét, aláírásával hitelesíti, majd leadja regisztrációra az iskola titkárságán. Ha a leadás után változtatni szeretne, erre a határidőig van lehetősége.

2. A felsőoktatási jelentkezési lap kitöltésével a diák a kiválasztott egyetemi/főiskolai karokra küld jelzést továbbtanulási szándékáról.

Fontos, hogy ezt postán kell feladni, és a dátumpecsét nem lehet 2008. 02. 15. utáni.

Mindenkinek javaslom, hogy előbb gondolja át jövőre vonatkozó terveit, majd mielőbb adja le jelentkezését az érettségire, hogy elegendő ideje maradjon a felvételi lapok kitöltésére is.

Fehér Béla

LEGFONTOSABB TUDNIVALÓK A 13-OS VIZSGÁKKAL KAPCSOLATBAN

A Felső Konferencia döntéseinek és az eddigi gyakorlatnak az összefoglalása

Az első vizsgaidőszakban mindenki középszinten teszi le a vizsgákat. Akik emelt szinten készülnek valamilyen tárgyból, azok egyéni megbeszélés alapján a középszintű vizsga mellett lehetőséget kaphatnak az emelt szintű vizsgázásra is. Az első vizsga eredményeként csak a középszintű vizsga eredménye számítható be.

A vizsgaidőszak három hétig tart, ebből az első héten minden tárgyból (a követelményeknek megfelelően szóban és írásban) le kell vizsgázni, a második és a harmadik hét a pótvizsgáknak van fenntartva. Az idén az első vizsgahét az őszi szünet után volt, a második január 21-én kezdődik, a harmadik pedig április 14-én. A pótvizsgaidőszakban már folytatódnak a szakorák.

Egy tárgyból háromszor lehet próbálkozni, a harmadik hét végén azonban akkor is le kell zárni az összes jegyet, ha a diák nem használja ki a három lehetőséget.

Az írásbeli és a szóbeli vizsgabeosztást a felsős tanári kar készíti el. A szóbeli vizsgákra egyénileg kell feliratkozni a megadott időpontokra.

A vizsgákon időben kell megjelenni. Ha valaki előzetes bejelentés nélkül hiányzik, akkor vizsgája elégtelen (1). Ha előre szól, hogy nem tud megjelenni, illetve ha betegség miatt nem tud jönni, akkor vizsgájára nem kap elégtelent, de egy lehetőséget elszalasztott a háromból.

Az írásbeli vizsgák eredményét a megírást követő hét elején nyilvánosságra kell hozni. A pótvizsga mellett a tanárral való beszélgetés alapján javítóvizsgára is van lehetőség. A javítóvizsga lehetőség, aminek az a tétje, hogy mindenképpen az „új”, a később tett vizsga jegye számít. Tehát nem kizárt, hogy a javító szándék ellenére ez nem sikerül, és a később szerzett jegy esetleg ront is az átlagon.

A diák első félévi osztályzata az első két vizsga eredményéből származik, az év végi jegy pedig a három vizsga eredményéből. Diákot akkor nem engedünk érettségizni, ha a Felső Konferencia úgy dönt. A Felső Konferencia elé akkor kerül ilyen eset, ha valakinek a félévi, illetve az év végi osztályzata elégtelen lesz.

A Felső Konferencia nevében: *Balassa Ágnes*

*„A jótékonyságról pedig és az adakozásról el ne felejtkezzetek,
mert ilyen áldozatokban gyönyörködik az Isten.”
Zsid. 13.16.*

A legutóbbi tájékoztatás óta eltelt időben két újabb esetben juttattunk segítséget a **Vis Maior Alap** kasszájából.

Egyrészt folytattunk egy korábban már megindított támogatást. A szóban forgó családnak az egészségügyi ok miatt szükségessé vált gyógykezeléshez három hónapon át havi 20.000,- Ft erejéig nyújtott segítséget meghosszabbítottuk további két hónappal. Ez januárban járt le.

Ezt követően a karácsonyi szünet előtt 30.000,- forinttal segítettünk egy családnak, amelyiknek feltörték az autóját. Nemcsak rendkívül fontos és pótolhatatlan iratokat vittek el belőle, de súlyos anyagi veszteség is érte a családot.

A kifizetések után jelenleg 50.000,- Ft áll rendelkezésre váratlan szükség idejére.

A **Szociális Alap** sajnos nem áll ilyen jól. A nyári szünetben keletkezett hozzávetőleg 40.000,- Ft hiányt változatlanul nem sikerült letudni. December elején már-már föllélegeztem, de most ismét fő a fejem. Tanítási időszakban több-kevesebb mértékben napi rendszerességgel kerül adomány a dobozba, és néhány osztályban a szülői esteken is gyarapodik a felhasználható összeg. A szünet előtti napokban azonban már lankadtak ezek a források, és eddig még nem éledtek újjá. Időközben viszont már megjelentek a téli számlák. Azt hiszem, erről nem kell többet mondanom...

Sajnos nem tudom, hogy a szándék, a pénz, vagy a figyelem hiánya áll-e a megtorpanás mögött. Gyanítom, hogy havi akár csak 500 forintot valószínűleg sokkal többen tudnának nélkülözni, mint ahányan megteszik. És háládatos tény, hogy vannak, akik ennél jóval többet adnak. Emellett azt is tudom, hogy manapság egyre több helyen és egyre nagyobb mértékben van szükség a segítségre. Ezzel együtt mégis azt gondolom, hogy talán jelentősebb szerepe van annak, hogy a szándék, vagy még inkább egyszerűen csak a figyelem hiányzik. A szándékkal kapcsolatban nincs mit tennem. A figyelem életben tartására többféle utat-módot igyekeztem eddig is találni, ezután is keresem a megoldásokat. A tanév elején fölállítottam például egy segítői csapatot, amelynek tagjaitól azt kértem, legyenek szívesek a szülői esteken lehetőséget biztosítani azok számára, akik szívesen adnak, de egyéb fórumokkal nem tudnak élni. Mivel semmiképpen sem szeretném tolokodás vagy erőltetés szintjére süllyeszteni az ügyet, ezért azt sem tudom, vajon működik-e még ez a rendszer, vagy csöndben elhalt.

Nagyra értékelem, példaértékűnek tartom mindazt, amit eddig már tettünk. Az Alap kedvezményezettjének egy éve már „csak” a napi ételmezési, gyógyszerelési, utazási és telefonálási kiadások között kell kisakkozni, hogy a létminimum alatti jövedelméből mit hogyan fizessen ki. Valamennyi közüzemi és egyéb lakhatási kiadást a közösség adományaiból fedezünk. Azt gondolom, hogy ez óriási dolog, és talán nem is lehet kellőképpen átélni azt a fellelegzést, amihez hozzásegítjük a családot. Szívvel sajnálom, hogy nem tudlak a személyes átélés örömeiben részesíteni benneteket olyankor, amikor egy-egy nehézségen túljutva a köszönet, a hála kifejezését hallom, vagy amikor közvetlenül érzékelem a megkönnyebbülést. Ezúton legalább így továbbítom mindenki felé, akit illet.

Köszönöm, hogy ilyen együtt érző és szociálisan érzékeny közösség tagja lehetek. Köszönöm a bizalmat, amivel megajándékoztok, megtiszteltek akkor, amikor rám bízátok az adományok kezelését. Kívánom, hogy együtt tovább erősödjünk ezen az úton minden tekintetben!

Lakatos Anna

ÉPÍTÉSI SZÁMLA

Az építési számlára december hónapban egy **2.000.000 forintos** és több kisebb összegű befizetés érkezett.

Az egyenleg: **4.602.342 Ft**, ebből 4.510.454 Ft a lekötött betét.

Nagyon köszönjük a támogatást!

Dolgozunk az adóigazolások elkészítésén, de azzal szembesültünk, hogy a befizetők közül több mint 50 támogató adószáma, címe hiányzik. Ezúton kérek mindenkit, hogy aki az előző naptári évhez képest más néven fizet, az küldje el nekem adószámát és címét a **jambor68@gmail.com** vagy

a **jambor@hidegkut.waldorf.hu** e-mail címre!

Kérem a Natíva Kft.-hez tartozó család jelentkezését!

Köszönettel: *Jámbor Judit*

Meghívó

A Pesthidegkúti Waldorf Iskola 12. osztálya 2008 januárjában bemutatja

Robert Bolt: Egy ember az örökkévalóságnak

című művét.

A dráma Sir Thomas More életének utolsó éveiről, elkötelezettségéből, hitvallásából és felelősségérzetéből következő belső vívódásairól szól. Morus Tamás angol filozófus, prózaíró, politikus, az utópisztikus szocializmus egyik megalapítója, a reneszánsz kor racionalista-humanista gondolkodója volt, 1478-1535-ig élt. Kivégzése után pontosan 400 évvel, 1935-ben szentté avatták.

Pályafutása során magas politikai posztokra került, lordkancellárrá nevezték ki, de mivel helytelenítette a király (VIII. Henrik) egyházellenes törekvéseit és házasságtörő magatartását, ezért 1532-ben lemondott tisztéről. Két évvel később megtagadta a pápától elszakadó anglikán egyház iránti hűségesküjét, emiatt a Towerbe zárták, felségsértés koholt vádjával rögtönítélő bíróság elé állították, és a „tárgyalás” után fejét vették.

Latin nyelven írt *Utópia* című nagyszabású művét az angol irodalom egyik meghatározó, az egész európai gondolkodást mélyen befolyásoló alkotásaként tartják számon. E művén kívül vallási és politikai vitairatokat is írt, utolsó drámáját kivégzése előtt, a börtönben vetette papírra. Ennek különös magyar vonatkozása is van, ugyanis a szerző két magyar nemes szájába adja a gondolatait, akik Mohács előestéjén, a török veszedelem árnyékában elmélkednek arról, hogyan kell a vértanúságra felkészülni.

Robert Bolt darabját először 1960-ban mutatták be Londonban, eredeti címe: *A Man For All Seasons*. A mű elsődleges célja a jellemábrázolás. A szerző nem törekszik sem alátámasztani, sem cáfolni valamely állítást, sőt még a hőséval való azonosulást sem várja a nézőktől. Nem „ajánlja” őt nekünk, hanem fölhívja rá a figyelmünket. A mű fő kérdése: lehet-e egy gondolkodó és egyben istenhívó ember minden körülmények között hű alattvalója a királynak. Morus igenlő válasza egyúttal azt is jelenti, hogy szívesen vállalja a király, a nép és az egyház, tehát a köz szolgálatát, ugyanakkor nem hajlandó megalkudni, mert hite és elvei – mindaz, ami őt lényének teljes tudatában lévő emberré teszi – nem engedik, hogy a közéleti ember különbözzön a magánembertől. Az ebből a szellemi beállítottságból következő belső küzdelem bemutatása során nemcsak azt látjuk, mások hogyan viselkedtek volna az ő helyében, de azt is, hogy Morus milyen mély emberismerő volt, mennyire megértette a félelmet, a kényszerű engedményeket. Mindvégig képes volt önmagából másoknak adni, és örülni minden pillanatnak, amit a család vagy a barátság nyújthat. Hívó alattvaló volt, aki mindent megtett annak érdekében, hogy ne kerüljön összeütközésbe a királlyal, és a pápán keresztül megőrizhesse saját hitét úgy az emberben, mint a királyok királyában.

Az előadások **19 órakor** kezdődnek az alábbi napokon:

Az első szereposztással: 2008. január 22. kedd és január 25. péntek

A második szereposztással: 2008. január 23. szerda és január 26. szombat

Jegyek január 14-től kezdődően Gyöngyinéél kaphatók. A jegyek ára a hagyományokhoz híven az egyéni lehetőségekhez igazodik. A bevételt az osztály művészeti tanulmányútajára fordítjuk.

Az előadás megtekintését **felső tagozatos diákoknak és felnőtteknek** ajánljuk.

Szeretettel várunk mindenkit!

Szereposztás

Egyszerű ember	Tóth Lea	Wootsch Domokos
Sir Thomas More	Laár Bence	Soltész András
Richard Rich, feltörekvő ifjú	Kegyess Tamás	Sallay Zsuzsa
Norfolk 3. hercege, későbbi kancellár	Gönczi András	Schneider Kristóf
Alice, More felesége	Beöthy Eszter	Szentkuty Nikolett
Margaret, More lánya	Bajusz Katinka	Jäger Dorottya
Wolsey, bíboros	Szvitacs Eszter	Frischmann Bálint
Cromwell, államtitkár	Wootsch Domokos	Tóth Etelka
Chapuys, spanyol követ	Nedeczky Zsófia	Németh Anna
Chapuys titkára	Molnár Domonkos	Nyitrai Zsolt
Roper, Margaret udvarlója	Lakatos Gergely	Pobori Csaba
A Király (VIII. Henrik)	Fenyvesi Zsolt	Major Máté
Egy asszony	Herczegh Flóra	Haraszi Zsóka
Cranmer, canterburyi érsek	Tárnoki Péter	Dancsuly Dávid

Világítás: Nagy Máté

A darab kidolgozásában rendkívül értékes segítséget nyújtott:

Szántó Ildikó, Balassa Bálint és Kocsis András

Az előadást Vas István fordításának fölhasználásával rendezte:

Varga-Szemes László

LEENDŐ 1. OSZTÁLYOS ELŐKÉSZÜLETEK

Az első osztályos felvételit megelőző előadás- és beszélgetéssorozat indul hamarosan az iskolában.

Az előadásokat hétfőnként, 18 órai kezdettel tartjuk az euritmia-teremben. Ezekben az alkalmakon az iskola tanárai, gazdasági vezetője, szülői képviselője és felsős vagy volt diákjai mutatják be az iskolai életet, a Waldorf-pedagógiát és az iskola működésének sajátosságait.

Az előadások időpontjai:

2008. február 18.

2008. február 25.

2008. március 3.

2008. március 10.

A szülők az iskola titkárságán vagy a fent meghirdetett időpontokban személyesen vehetik át a jelentkezési lapokat, és azok az iskola honlapjáról is letölthetők.

A jelentkezési lapok leadásának határideje:

2008. március 17. (hétfő)

A felvételi időpontja: 2008. április 4-5. (péntek-szombat)

Minden érdeklődőt, jelenlegi vagy leendő szülőt szeretettel várunk!

Kulcsár Gábor

FARSANGI IDŐPONTVÁLTOZÁS

A farsang időpontja tévesen jelent meg a tanév rendjében.

A pontos dátum: 2008. február 1. (péntek).

Erre a változtatásra azért került sor, mert szeretnénk tiszteletben tartani a húsvétra való készülődés böjti időszakát, így egy héttel korábbra tettük az iskolai farsangi ünnepet. A síszünet időpontja változatlan, a szünet előtti utolsó tanítási nap: 2008. február 8.

Kulcsár Gábor

FELSŐS HÍREK

Február 1-én, pénteken a felsős diákok megkapják a félévi értesítőt. Ez nem szöveges értékelés, hanem az elmúlt időszak eredményeinek rövid és tömör összegzése.

Február 5-én, kedden lesz a felsős fogadónap. Ilyenkor minden felsős tanárhoz kérdésekkel lehet fordulni. A beszélgetések időpontját Gyöngyinéll kell egyeztetni.

Balassa Ágnes

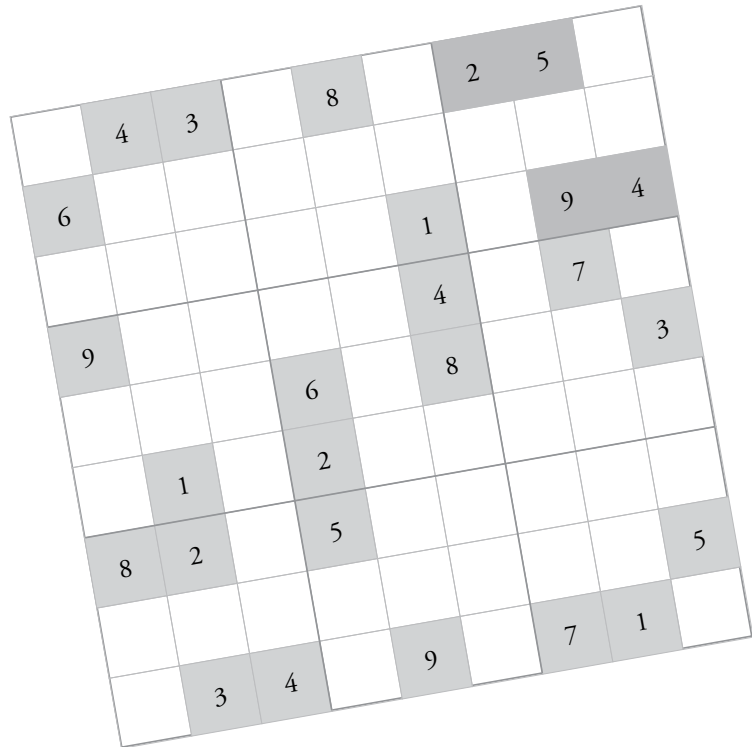
A 2007/2008. TANÉV HÁTRALÉVŐ ESEMÉNYEI ÉS SZÜNETI RENDJE

Ebédbefizetés február hóra	2008. január 21-22. hétfő-kedd
Farsang	2008. február 1. péntek
Síszünet	2008. február 11-17.
Ebédbefizetés március hóra	2008. február 25-26. hétfő-kedd
Tanári koncert	2008. március 7. péntek
Ebédbefizetés április hóra	2008. március 17-18. hétfő-kedd
Húsvéti szünet	2008. március 20-30. csütörtöktől
Ebédbefizetés május hóra	2008. április 21-22. hétfő-kedd
Tavaszi Hangverseny	2008. április 25. péntek
Majális sportnap	2008. május 1. csütörtök
Munkaszüneti nap	2008. május 2. péntek
Írásbeli érettségi szünet	2008. május 5. hétfő – magyar
	2008. május 6. kedd – matematika
	2008. május 7. szerda – történelem
Az osztálykirándulások időpontja	2008. május 5-7.
Pünkösdhétfő	2008. május 12.
Ebédbefizetés június hóra	2008. május 26-27. hétfő-kedd
12. osztályos diplomaelőadások	2008. május 19-30.
Olimpia	2008. május 28-31. szerda-szombat.
Diplomaosztás, bankett	2008. június 13. péntek
Utolsó tanítási nap	2008. június 13. péntek
Bizonyítványosztás	2008. június 19. csütörtök
13. o. ballagás	2008. június 19. csütörtök
Tűzugrás	2008. június 20. péntek 18 óra

Találós kérdések:

1. Szekeremnek van kereke négy,
de te azzal sehová se mégy,
Én se ültem rajta soha még,
Messze van az ide, mint az ég.

2. Ugrik, pedig lába sincsen,
röptül, pedig szárnya sincsen,
s mindig pufók, kerek arca
piros, sárga, kék vagy tarka

A szudoku meglepően egyszerű szabályokon alapul – igazán nem az a fajta rejtvény, amiről azt gondolnánk, álmatlan éjszakákat okoz. Egy 9 x 9 négyzetből álló nagy négyzetben kell elhelyezni a számokat 1-től 9-ig úgy, hogy egy tetszőleges sorban, oszlopban és háromszor hármas négyzetben mindegyik szám csupán egyszer forduljon elő.

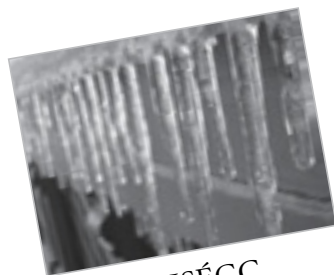
UMÓTAIGU

KÖYGNÖGY

EGYÁFŐN

PAJSÉG

SZÓBAN FORGÓ:

Az alábbi képeken különböző dolgokat látsz nagyon közeli felvételen. A betűket helyes sorrendbe rakva kitalálhatod, mit ábrázolnak a képek.

A megfejtéseket a következő számban olvashatjátok.

A DECEMBERI REJTVÉNYEK MEGFEJTÉSEI:

Keresztrejtvény: Karácsonyi csillagszóró, Kvíz: Atlanti-Óceán

Kínálatunkból:

Stockmar festékek, kréták, gyurmák, fóliák.
Aquarellpapírok, ecsetek, rajztáblák, táblakréták.
Színes mesegyapjúk, filcek, babaanyagok, textilbabák, kesztyűbábok.
Fa- és fejlesztőjátékok, vonatok, babaházak.
Mesekönyvek, társasjátékok stb.

Fa- és fejlesztőjáték bolt

Budapest VII., Király u 101. / Lövölde térenél / Telefon: 46-22-388
Nyitva: H-P 10-18, Szo. 10-13.

Maskarások, bolondok,
Rázzátok a kolompot,
Takarodjon el a tél,
Örvendezzen, aki él.”

(Sarkady Sándor: Kikiáltó)

Szeretettel várunk és meghívunk minden kedves szülőt és tanárt

2008. február 2-án, szombaton 18 órai kezdettel a

SZÜLŐK ÉS TANÁROK FARSANGI BÁLJÁRA!

Álarc, maszk, jelmez, fánk (és társai), valamint némi kontyalávaló elvárt!

ZENE TÁNC TOMBOLA MULATSÁG JÁTÉK

Szívesen fogadjuk, ha hoztok magatokkal egy kis virtuális ajándékot!

A szülők nevében:
Lampert Tünde

Id. Pieter Bruegel:
Farsang és Böjt harca, 1559
Olaj, fatábla - 118 × 164,5 cm -
Kunsthistorisches Museum, Bécs